

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/42/2017
Identifikačné číslo spisu: 8714210851
Dátum vydania rozhodnutia: 21.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8714210851.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E - Byt správa domov s.r.o., so sídlom Hraničná 5, 058 01 Poprad, IČO: 36 502 081, zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Hrobákom, Hviezdoslavova 4052/59, 058 01 Poprad, proti žalovanej Denisa Hudáčová - SPIRIT, s miestom podnikania Ludvíka Svobodu 2589/66, 058 01 Poprad, IČO: 41 009 070, zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Furčákom, Námestie sv. Egídia 44, 058 01 Poprad, o zaplatenie sumy 3.581,57 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20Cb/102/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Cob/41/2015 - 151 z 26. októbra 2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 20Cb/102/2014 - 61 z 9. januára 2015 (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.581,57 Eur a nahradiť mu trovy konania v celkovej výške 771,53 Eur. V odôvodnení rozsudku s odkazom na výsledky vykonaného dokazovania a za aplikácie článku 20 ods. 1, 3 Ústavy Slovenskej republiky, ustanovení § 488, § 489, § 123, § 124, § 125 ods. 1, § 139 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) a § 8b ods. 1, § 10 ods. 1, 6, 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zák. č. 182/1993 Z. z.“ alebo „zákon“) konštatoval, že žalovaná ako vlastníčka nebytových priestorov v budove súpisné číslo XXXX v O., bližšie špecifikovaných v rozsudku, má zákonnú povinnosť hradiť platby spojené s užívaním nebytových priestorov a tejto povinnosti sa nemôže zbaviť odkazom na záväzky, resp. vzťahy s jej nájomcami. Žalobca v zmysle zmluvy o výkone správy vykonáva správu domu. Aj keď žalovaná zmluvu o výkone správy nepodpísala, v zmysle ust. § 8a ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. schválením nadpolovičnej väčšiny hlasov vlastníkov nebytových priestorov v dome a dodávkami energií žalobca určil jej pasívnu legitimáciu. Predmetom dôvodne uplatneného nároku je úhrada služieb a dodávaných médií spojených s užívaním nebytových priestorov - nedoplatok za rok 2013 a záloha za 01 - 08/2014, podľa špecifikácie v žalobe. Pokiaľ má žalovaná (prenajímateľka) v nájomných zmluvách uvedené, že tieto platby budú hradiť

nájomcovia, je to zmluvný záväzok, ktorý nezaväzuje žalobcu ako tretiu osobu. Vlastník nebytového priestoru sa nemôže domáhať upustenia od povinnosti uhrádzať preddavky do fondu prevádzky, údržby a opráv, úhrady za plnenia a platby za správu (§ 10 ods. 7 zák. č. 182/1993 Z. z.).

2. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom č. k. 5Cob/41/2015 - 151 z 26. októbra 2016 (ďalej aj „rozsudok“) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd konštatoval vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie za stotožnenia sa s jeho dôvodmi pre vyhovieť žalobe, na ktoré odkázal v celom rozsahu. Zdôraznil, že v konaní bola preukázaná aktívna legitímácia žalobcu a pasívna legitímácia žalovanej. K predmetu sporu poukázal na ustanovenie § 8a ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. v znení od 1.3.2012 do 30.9.2014, z ktorého vyplýva, že vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome vykonávajú úhradu do fondu prevádzky, údržby a opráv podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorým sa domáhala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Podanie dovolania žalovaná odôvodnila s poukazom na ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Zároveň navrhla, aby najvyšší súd odložil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 20Cb/102/2014 - 61 z 9. januára 2015 do právoplatného rozhodnutia o dovolaní.

4. K dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 420 písm. f) CSP žalovaná poukázala na odsek 14 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd uviedol, že žalobca v priebehu odvolacieho konania založil do spisu zápisnicu zo zhromaždenia vlastníkov nebytových priestorov v časti obchodného strediska Z. podľa LV č. XXXX, konaného dňa 1. augusta 2011 o 16:00 hod. Z tejto zápisnice vyplýva aj prijatie uznesenia na „č. 1 135“ (dovolateľka mala zrejme na mysli na č. 1. 135 spisu - poznámka dovolacieho súdu), ktorým zhromaždenie vlastníkov schválilo okrem iného žalobcu za správcu objektu od 1. augusta 2011. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že mal za preukázaný výkon správy domu žalobcom. S poukazom na ust. § 8a ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. žalovaná uviedla, že súd prvej inštancie mal za preukázané uzatvorenie zmluvy o výkone správy bez tohto, aby táto zmluva bola v konaní pred súdom prvej inštancie ako aj v odvolacom konaní predložená v písomnej forme. Tým súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pred súdom prvej inštancie a ani pred odvolacím súdom nemohla uplatniť prostriedky procesnej obrany voči predloženej zápisnici, keďže tento listinný dôkaz bol predložený až v odvolacom konaní. Napriek tomu, že vo vyjadrení vzniesla námietky proti tejto listine, odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku s týmito námietkami nevysporiadal.

5. V dôsledku nedostatočného odôvodnenia tak podľa žalovanej sú rozsudky súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu nepreskúmateľné, čím bolo porušené právo vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Dovolateľka v tomto smere poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 342/2010, podľa ktorého nedostatok odôvodnenia rozhodnutia súdu je nezlučiteľný so zásadou spravodlivého konania. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia spôsobuje jeho arbitrárnosť, ktorá zakladá odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) OSP (teraz § 365 ods. 1 písm. b) v spojení s § 389 ods. 1 písm. b) CSP) a porušenie základného práva na súdnu ochranu v spojení s porušením práva na spravodlivý proces.

6. Odvolací súd sa podľa žalovanej v odôvodnení rozsudku nevysporiadal ani s jej námietkami uvedenými vo vyjadrení z 25. októbra 2016, v ktorom o. i. poukázala aj na zákonnú formu dokladov preukazujúcich právny nárok žalobcu, ktorú podporila odborným posúdením znalca v odbore ekonomika a manažment, účtovníctvo a daňovníctvo. V rozhodnutiach súdov absentuje odôvodnenie, prečo súd uznal právny nárok žalobcu voči žalovanej z neuhradených faktúr, ktoré nie sú vystavené na meno žalovanej ako vlastníčky nebytových priestorov, ale na nájomcov žalovanej.

7. K dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalovaná uviedla, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie spočívajú na nesprávnom právnom

posúdení veci. Odvolací súd odkázal na znenie rozsudku súdu prvého stupňa ako aj na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej z 21. apríla 2015. V oboch rozsudkoch súdy odkázali na zák. č. 182/1993 Z. z., pričom len odvolací súd poukázal na tento zákon v znení účinnom od 1. marca 2012 do 30. septembra 2014. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie neobsahuje údaj, v akom účinnom znení bol zákon aplikovaný. Žalovaná v prvoinštančnom i odvolacom konaní poukazovala na ust. § 24 ods. 1 zákona, ktorý mal iné znenie do 30. septembra 2014 a iné znenie od 1. októbra 2014. Podľa žalovanej sa zák. č. 182/1993 Z. z. na daný prípad nevzťahuje, keďže U. „Z.“ nie je bytovým domom, v ktorom sa nachádzajú minimálne štyri byty. Z dikcie ust. § 32c zákona vyplýva, že iné ako bytové domy nemožno spravovať formou spoločenstva ani formou správcu. Aj vo vyjadrení z 25. októbra 2016 poukázala na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob 188/2010 - 173 z 8. marca 2011 a jeho závery vo vzťahu k aktívnej legitimácii správcu v obdobnom prípade. Keďže nedošlo k zosúladieniu zmluvy o výkone správy podľa ust. § 32c ods. 2 zákona, žalovaná považuje zmluvu o výkone správy uzatvorenú „s odporcom“ (dovolatelka mala zrejme na mysli so žalobcom - poznámka dovolacieho súdu) za neplatnú priamo zo zákona, čím žalobca nemohol po 1. júli 2007 vykonávať správu podľa zákona. Vlastníci nebytových priestorov po uvedenom dátume mali právo rozhodnúť, akým spôsobom si nechajú spravovať majetok, čo však neurobili. Žalovaná uviedla, že ak by sa aj zákon na predmet sporu vzťahoval, tak schválená zmluva o výkone správy je záväzná pre všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ak je podpísaná ich nadpolovičnou väčšinou. Žalobca však v konaní nepredložil ako dôkaz zmluvu o výkone správy podpísanú nadpolovičnou väčšinou vlastníkov bytov, čím by preukázal svoju aktívnu legitimáciu v spore. Vecnú legitimáciu sporových strán v konaní súd skúma aj bez návrhu. Súd prvej inštancie bez predloženia dôkazu o vecnej legitimácii žalobcu vzal za preukázané, že žalobca je aktívne legitimovaný na podanie žaloby a priznal mu uplatnený nárok. Z uvedeného bola žalovaná názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, nakoľko na nebytové priestory v jej vlastníctve sa nevzťahuje zák. č. 182/1993 Z. z., pretože nejde o nebytové priestory v bytovom dome.

8. Návrh na odklad vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie žalovaná odôvodnila tým, že okamžitým výkonom rozsudku jej hrozí závažná ujma hroziacim predajom jej majetku, (nehnutelností formou dobrovoľnej dražby), čo by bol nenapraviteľný zásah do jej práv. Pritom žalovaná vedie iné konanie na Okresnom súde Poprad sp. zn. 18Cb/263/2015 o určenie neplatnosti zmluvy o výkone správy a o nezákonnom poverení dražobnej spoločnosti výkonom dobrovoľnej dražby dotknutým správcom (tu žalobcom). Žalovaná si uplatnila nárok na náhradu trov konania.

9. K dovolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca a navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a priznať mu právo na náhradu trov dovolacieho konania. Podľa žalobcu v danom prípade nie sú dané dôvody prípustnosti dovolania vymedzené žalovanou. Poukázal na skutkový stav veci a zdôraznil, že žalovaná do vyvolania sporu nenamietala postavenie žalobcu ako správcu budovy, ktorá nie je bytovým domom. Vlastníci nebytových priestorov v budove sú podielovými spoluvlastníkmi spoločných častí a zariadení budovy a vzťahujú sa na nich ustanovenia OZ o podielovom spoluvlastníctve (§ 139 ods. 1, 2 OZ), pričom svoje práva a povinnosti upravili zvolením si správcu analogicky podľa zák. č. 182/1993 Z. z. Pokiaľ žalovaná napadla aplikáciu tohto zákona na posudzovanie daného sporu, tak napriek zneniu ust. § 125 ods. 1 OZ neuviedla, podľa ktorej inej právnej úpravy by sa mal riešiť. Vzhľadom na celkový dlh žalovanej hrozí kolaps fungovania celej budovy, aj preto žalovaný nesúhlasil s návrhom žalovanej na odklad vykonateľnosti rozhodnutia. K tomuto vyjadreniu žalobcu sa žalovaná nevyjadrila.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená podľa ust. § 429 ods. 1 CSP, preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

11. Dovolanie žalovaná podala po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj „CSP“). Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok,

ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie podľa CSP nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

13. Podľa ust. § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa ust. § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

15. Podľa ust. § 442 CSP, dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

16. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza, že dovolateľka videla dôvod prípustnosti dovolania v ustanovení § 420 písm. f/ CSP, ako aj v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Otázka kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania bola riešená v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017, sp. zn. 1VCdo/2/2017, podľa ktorého kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 CSP a § 421 CSP je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska ust. § 420 CSP.

17. S poukazom na ustanovenie § 48 ods. 3 CSP je právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu pre senát dovolacieho súdu rozhodujúci vo veci záväzný. Z tohto dôvodu nie je vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu oprávnený posudzovať prípustnosť dovolania žalovanej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Preto sa dovolací súd obmedzil na posúdenie prípustnosti dovolania žalovanej podľa ust. § 420 písm. f/ CSP.

18. S poukazom na odlišnú úpravu dovolania účinnú od 1. júla 2016 na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, ak dovolateľ v dovolaní namieta vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 CSP, musí v dovolaní jednoznačne uviesť, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho povinnosťou podľa ust. § 431 ods. 2 SP uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva. Iba ak sú tieto podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k preskúmaniu, či je dovolateľom tvrdený dovolací dôvod aj skutočne daný. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba znála práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predloženej spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 CSP. Uvedené znamená, že nepostačuje, ak v rámci textu dovolania dovolateľ skonštatuje, že podľa jeho názoru je nejaký čiastkový záver odvolacieho súdu nepreskúmateľný, prípadne arbitrárny, avšak neuvedie, že týmto konkrétnym

postupom odvolacieho súdu malo, resp. mohlo dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. V prípade, ak dovolateľ tvrdenú vadu zmätočnosti vyššie uvedeným spôsobom v súlade s ustanovením § 431 CSP nevyvedie, dovolací súd dovolanie odmietne v súlade s ustanovením § 447 písm. f/ CSP.

19. Existencia niektorej z procesných väd zmätočnosti uvedených v ust. § 420 CSP zakladá prípustnosť dovolania a zároveň jeho opodstatnenosť.

20. Dovolací súd, vzhľadom na viazanosť vymedzenými dovolacími dôvodmi, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo, len v dovolateľkou namietanom rozsahu ust. § 420 písm. f/ CSP.

21. Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

23. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 CSP však nie je významný subjektívny názor dovolateľa, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že preskúmanie žalovanou vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP je v zmysle kvalitatívnej stránky dovolania možné v časti, kde žalovaná namietala, že a) odvolací súd ako aj súd prvej inštancie mali za preukázané uzatvorenie zmluvy o výkone správy bez tohto, aby táto zmluva bola v konaní pred súdom prvej inštancie ako aj v odvolacom konaní predložená v písomnej forme a týmto nesprávnym procesným postupom súd znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. b) Pred súdom prvej inštancie a ani pred odvolacím súdom žalovaná nemohla uplatniť prostriedky procesnej obrany voči predloženej zápisnici, keďže tento listinný dôkaz bol predložený až v odvolacom konaní. Napriek tomu, že vo vyjadrení vzniesla námietky proti tejto listine, odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku s týmito námietkami nevysporiadal. c) V dôsledku nedostatočného odôvodnenia sú rozsudky súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu nepreskúmateľné a d) odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal ani s námietkami uvedenými vo vyjadrení žalovanej z 25. októbra 2016, vo vzťahu k zákonnej forme dokladov preukazujúcich právny nárok žalobcu, ktorú podporila odborným posúdením znalca v odbore ekonomika a manažment, účtovníctvo a daňovníctvo. V rozhodnutiach súdov absentuje odôvodnenie uznania nároku žalobcu voči žalovanej z neuhrađených faktúr, ktoré nie sú vystavené na meno žalovanej ako vlastníčky nebytových priestorov, ale na nájomcov žalovanej.

25. K námietke žalovanej ad a) dovolací súd uvádza, že nezistil jej opodstatnenosť. Z obsahu spisu o priebehu prvoinštančného a odvolacieho konania vyplýva, že postupom súdov oboch inštancií nedošlo k vytýkanému porušeniu práva žalovanej ako sporovej strany na spravodlivý proces. Žalobca k žalobe doložil (žalovanou nepodpísanú) písomnú zmluvu o výkone správy, ktorá sa nachádza na č. 1. 9 spisu a žalovaná mala vytvorený dostatočný priestor pre jej obranu od doručenia žaloby dňa 10.12.2014 spolu s uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 20Cb/102/2014 - 55 z 3.12.2014 zahŕňajúceho výzvu na vyjadrenie k žalobe a procesné poučenie, vrátane poučenia podľa ust. § 120 ods. 4 zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“) o tom, že všetky dôkazy a skutočnosti musia účastníci (sporové strany) označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené neskôr súd neprihliada a že skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a OSP.

Žalovaná mohla svoju obranu použiť až do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania na pojednávaní súdu prvej inštancie dňa 9. januára 2015, ktorého sa žalovaná ani jej právny zástupca bez ospravedlnenia svojej neprítomnosti nezúčastnili. Obrana žalovanej v prvoinštančnom konaní tak zostala len v rovine námietok vyjadrených v jej odpore proti vydanému platobnému rozkazu a ktorá sa týkala výlučne tvrdenia o nedostatku jej pasívnej legitímácie v spore s tým, že nie je v zmluvnom vzťahu so žalobcom a že pasívne legitímovaní vo vzťahu k žalovaným nárokom majú byť priamo nájomníci jej vlastných nebytových priestorov.

26. K námietke ad b) dovolací súd uvádza, že žalovaná až v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku novo argumentovala nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nezhodami vo vyúčtovaní žalovanej pohľadávky (vrátane tvrdenia o nehospodárnosti, neúmernom navyšovaní platieb žalobcom), konaním žalobcu v rozpore s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku, že nebola splnená podmienka doručenia zmluvy o výkone správy všetkým vlastníkom (vrátane žalovanej), že žalobcove doklady o platbách/vyúčtovaní nie sú v súlade s právnymi normami. Žalovaná však, napriek náležitému procesnému poučeniu podľa ust. § 120 ods. 4 OSP účinného do 30. júna 2016, neposkytla žiadne tvrdenia ani dôkazy na preukázanie splnenia niektorého z taxatívne stanovených podmienok podľa ust. § 205a OSP, len za splnenia ktorých by mohol odvolací súd prihliadať ako na relevantné odvolacie dôvody na nové skutočnosti a nové dôkazy žalovanou uvádzané až v štádiu odvolacieho konania. Ide o premietnutie procesného systému neúplnej apelácie, ktorým bolo ovládané občianske súdne konanie podľa úpravy účinnej do 30. júna 2016, pričom dovolací súd musel na túto procesnú úpravu prihliadať podľa ust. § 470 ods. 1 a ods. 2 veta prvá CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (1. júla 2016). Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

27. Je zrejmé, že odvolací súd sa v odvolacom konaní venoval aj otázke aktívnej legitímácie žalobcu. Reagoval tak na konštatovanie súdu prvej inštancie, že v zmysle zmluvy o výkone správy správu domu vykonáva žalobca. Vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva, má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva a povinnosti. Či je účastník konania (strana sporu) tiež vecne legitímovaným (aktívne či pasívne) ukáže sa až v konečnom rozhodnutí vo veci. Jej nedostatok zmätočnosť konania (do 30.6.2016 podľa § 237 písm. b/ OSP) nespôsobuje. Nedostatok aktívnej legitímácie vedie k zamietnutiu návrhu (žaloby) na začatie konania meritórnym rozhodnutím (k tomu porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. septembra 2011, sp. zn. 7 Cdo 21/2010). Vecná legitímácia sporových strán sa týka roviny skutkovej ako aj (hmotno) právneho posúdenia veci.

28. K aktívnej legitímácii žalobcu odvolací súd nariadil a (po viacerých odročeníach) vykonal pojednávanie 7. septembra 2016 a 26. októbra 2016, na ktorom vyhlásil dovolaním napadnutý rozsudok. Tento procesný postup vychádzal z ust. § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje verejný záujem. K novo označeným a doloženým listinným dôkazom na č. l. 120 - 122 spisu sa mala žalovaná možnosť vyjadriť, vzhľadom na prítomnosť jej právneho zástupcu (substitút JUDr. Peter Behúň) na pojednávaní 7. septembra 2016, ktoré bolo odročené na 26. októbra 2016 na súdom uložené predloženie ďalšieho nového dôkazu žalobcom - uznesenia „zo zhromaždenia vlastníkov, a to v súvislosti so schvaľovaním zmluvy o správe bytov a nebytových priestorov“. Na č. l. 133 až 137 spisu sa nachádzajú fotokópie listín - „Zápisnica zo zhromaždenia vlastníkov nebytových priestorov v časti U. A. Z. podľa LV XXXX konanej dňa 01.08.2011 o 16: hod“, „Uznesenie zo zhromaždenia vlastníkov nebytových priestorov v časti U. A. Z. podľa LV XXXX konanej dňa 01.08.2011 o 16:00 hod“ a prezenčná listina. Z obsahu písomného vyjadrenia žalovanej z 25. októbra 2016 (č. l. 139 spisu) vyplýva, že žalovaná sa k týmto dôkazom vyjadřila a uviedla ďalšiu novú argumentáciu o bezdôvodnom obohatení a o odbornom posúdení znalcom v odbore ekonomika a manažment, účtovníctvo a daňovníctvo k náležitostiam dokladov obsahujúcich vyúčtovanie žalovanej sumy. Žalovaná v tomto vyjadrení poskytla ďalšie nové tvrdenie, že „podanou žalobou došlo k duplicitnej evidencii predmetných údajných pohľadávok spoločnosti“ a doložila nový dôkaz - vyjadrenie znalca z 25. októbra 2016 (č. l. 142 -145 spisu).

29. Odvolací súd na pojednávaní 26. októbra 2016 vykonal dokazovanie (len) k otázke aktívnej legitímácie žalobcu (dôkazy na č. l. 133 - 135 spisu). Žalovaná napriek prevzatíu predvolania 3. októbra 2010 sa pojednávania nezúčastnila. Pokiaľ odvolací súd nedoplňil dokazovanie aj k novotám, ktoré v rámci obrany proti žalovanému nároku žalovaná neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie a uplatnila ich až v odvolacom konaní bez preukázania splnenia podmienok podľa ust. § 366 CSP (do 30. júna 2016 ust. § 205a ods. 1 OSP) a dokonca čo do rozšírenia odvolacích dôvodov v rámci vyjadrenia z 25. októbra 2016 až po uplynutí odvolacej lehoty (§ 205 ods. 3 OSP, teraz § 364 CSP), tak takýmto procesným postupom odvolacieho súdu nemohlo dôjsť k vade zmätočnosti z hľadiska úpravy v ust. § 420 písm. f) CSP. Uvedený záver platí rovnako aj k námietke ad d), k dovolateľkou namietanej absencii odôvodnenia odvolacieho rozsudku k otázkam nastoleným vo vyjadrení žalovanej z 25. októbra 2016, keďže relevantné pre rozhodnutie boli argumenty, skutočnosti a dôkazy, uplatnené sporovými stranami v procesnom štádiu do skončenia dokazovania prvostupňovým súdom.

30. K námietkam ad b), c) a d) v tom, že odvolací súd ani súd prvej inštancie v odôvodnení svojich rozhodnutí neobsiahli vysvetlenie dôvodov podľa názoru žalovanej podstatných pre rozhodnutie vo veci, dovolací súd po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, vrátane konania a predmetného rozsudku súdu prvej inštancie, konštatuje, že nezistil v dovolaní tvrdený nesprávny procesný postup, ktorý by žalovanej strane sporu znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

31. Nepochybne do práva na spravodlivý proces patrí právo sporovej strany na preskúmateľné, dostatočne odôvodnené súdne rozhodnutie, s náležitosťami vyžadovanými zákonnou úpravou procesného práva. Ku dňu vydania rozsudku súdu prvej inštancie (9.1.2015) išlo o ustanovenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa ust. § 393 ods. 2 CSP, platného a účinného ku dňu vydania dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (26.10.2016), v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

32. Z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

33. K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd odkazuje aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 3.12.2015 pod R 2/2016, podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

34. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R

2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

35. Rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú právnu argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam a nie je možné považovať ho za nedostatočne odôvodnené. Relevantnými odvolacími námietkami žalovanej, vo väzbe na jej obranu uplatnenú pred súdom prvej inštancie, sa odvolací súd zaoberal a napriek tomu, že už prvoinštančné rozhodnutie dávalo odpovede na ňou vznesené námietky (o nedostatku jej pasívnej legitímácie v spore), odvolací súd uviedol na zdôraznenie správnosti jeho záverov ďalšie dôvody (aj k otázke aktívnej legitímácie žalobcu). Nie je možné dôvodne vytýkať súdom oboch inštancií, že sa vo svojich rozhodnutiach v odôvodnení nevysporiadali s argumentáciou sporových strán k novotám, pre zaoberanie sa s ktorými neboli splnené zákonné podmienky. Nosnou a jedinou obranou žalovanej v prvoinštančnom konaní bola námietka nedostatku jej pasívnej legitímácie v spore. Súd prvej inštancie v rozhodnutí konštatoval aktívnu legitímáciu žalobcu (str. 2 odôvodnenia) a v ďalších dôvodoch sa zamerl najmä na vyhodnotenie namietanej pasívnej legitímácie žalovanej. Odvolací súd sa v dovolaní napadnutom rozhodnutí a v odvolacom konaní, ktoré mu predchádzalo, venoval aj otázke aktívnej legitímácie žalobcu (ods. 12 v spojení s ods. 7, 8 odôvodnenia rozsudku). To, že túto otázku ako aj ďalšie odvolacie dôvody odvolací súd neodôvodnil podľa predstáv žalovanej, netvorí vadu zmätočnosti konania a rozhodnutia odvolacieho súdu.

36. Dovolateľkou vytýkaná stručnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (s odkazom na dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie) sama osebe nie je vadou procesného postupu súdu, pokiaľ sú dostatočne dodržané zákonné limity preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti dôvodov rozhodnutia. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v danom prípade nejde o nepreskúmateľné súdne rozhodnutie, ale o rozhodnutie, s ktorého závermi, a to tak skutkovými ako aj právnymi, sa dovolateľka nestotožňuje. Nespokojnosť s právnym posúdením veci, ktorá je z obsahu dovolania zjavná, dovolateľka neprípustne subsumovala pod námietky zmätočnosti procesného postupu oboch dotknutých súdov. Nesprávne právne posúdenie veci však prípustnosť dovolania pre vadu zmätočnosti podľa vymedzeného dovolacieho dôvodu v ust. § 420 písm. f) CSP nezakladá.

37. Dovolací súd dospel k záveru, že obe rozhodnutia súdov nižšej inštancie zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán k prerokovávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Súdy primerane vysvetlili, z akých dôkazov a úvah vychádzali pri otázke vzniku, existencie a oprávnenosti žalovanej pohľadávky (za poskytnuté služby a dodané médiá spojené s užívaním nebytových priestorov vo vlastníctve žalovanej), pričom dostatočne vysvetlili, prečo nevyhodnotili obranu žalovanej proti žalobe ako dôvodnú. Aj na tomto mieste dovolací súd zdôrazňuje, že relevantná bola obrana žalovanej, argumenty, skutočnosti a dôkazy uplatnené pred súdom prvej inštancie.

38. Najvyšší súd dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdov nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 393 ods. 2 CSP). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k dovolateľkou namietanej vade zmätočnosti uvedenej s ustanovení § 420 písm. f) CSP. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

40. Vzhľadom na odmietnutie dovolania (§ 447 písm. c/ CSP) dovolací súd nemal priestor pre zaobranie sa návrhom žalovanej na odklad vykonateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie.

41. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

42. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.